

دستورکار جلسه:

• تشریح طرح گام و رهکارهای بهره برداری از ظرفیتهای این طرح در راستای تامین مالی زنجیره تولید

چهارمین جلسه کمیسیون سرمایه گذاری و بازار پول اتاق بازرگانی صنایع، معدن و کشاورزی خراسان رضوی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۹ در محل ساختمان مرکزی اتاق بازرگانی و با حضور دکتر صفائی نیکو دبیر محترم شورای هماهنگی بانکهای استان و اعضای کمیسیون برگزار گردید.

✓ چمنیان رئیس کمیسیون سرمایه گذاری و بازار پول اتاق مشهد

- در این جلسه براساس ماموریت مستقیمی که اتاق در خصوص «طرح گام» به ما داده، قرار است تا بررسی های لازم را انجام و نقطه نظرات را جمع بندی کنیم و اصلاحات احتمالی خود را برای طرحی که می تواند به شکل گیری و تکمیل زنجیره تولید و ارزش منجر شود، ارائه نماییم. امید طراحان این بحث، کمک به فعالان اقتصادی است.
- بررسی ما بر روی واحدهای صنعتی نشان می دهد که سرمایه در گردش مورد نیاز فعالان تولیدی تا ۲۰ برابر افزایش یافته و علاوه بر تورم، نقدی شدن تمامی خریدها و ممنوعیت واردات بر این موضوع اثرگذار بوده است
- در خصوص جبران کسری بودجه و اینکه تسهیلات سرمایه در گردش صرف ایجاد شغل و تامین سرمایه در گردش بشود، جلساتی را با رییس کل بانک مرکزی داشتیم و یکی از روش ها، تحقق طرحی موسوم به «گام» اعلام گردید.

✓ صفار، دبیر کمیسیون سرمایه گذاری اتاق مشهد

- عملکرد تسهیلات پرداختی بانک ها طی سال های ۹۰ تا ۹۹ باید گفت کل تسهیلات پرداختی بانک ها در ۱۲ ماهه سال ۱۳۹۸، ۹۷۴۹ هزار میلیارد ریال بوده است که ۷,۶ درصد به بخش کشاورزی، ۳۲,۵ درصد به بخش صنعت و معدن، ۷ درصد به بخش مسکن و ساختمان و ۳۳ درصد به حوزه خدمات پرداخت شده است.
- در بخش کشاورزی در سال ۱۳۹۸ نسبت به ۱۳۹۷، رشد تسهیلات منفی بوده است.
- با توجه به پرداخت ۶۹۶۷ هزار میلیارد ریال اعتبارات بانکی در نیمه نخست امسال باید گفت ۶۰,۷ درصد تسهیلات سال ۱۳۹۹ از نوع سرمایه در گردش بوده است. آمارها نشان می دهد که در نیمه نخست امسال نیز ۷۰ درصد اعتبارات سال ۹۸ پرداخت شده است اما به نظر می رسد این مبالغ و رشد ۲۵ درصدی سرمایه در گردش، در مقایسه با نیاز واحدها، تغییرات نرخ ارز، شاخص های تورم و... کفاف سرمایه در گردش بخش های مختلف را نمی کند و بر همین اساس، بانک مرکزی «طرح گام» را مطرح کرده تا این نیاز را تامین کند.

صورتجلسه کمیسیون مشترک معدن و صنایع معدنی
و سرمایه گذاری و بازار پول
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۴

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۹/۰۹/۱۹

شماره جلسه: ۴

رئیس جلسه: آقایان چمنیان مقدم دبیر جلسه: آقای صفار ساعت شروع ۰۸:۳۰ ساعت ۱۰

✓ صفای نیکو دبیر شورای هماهنگی بانک های استان

- در توضیح اثرگذاری طرح «گام» در بحث تامین نقدینگی باید گفت: کرونا صنوف را در سطح گسترده ای تحت تاثیر قرار داد و بسیاری از منابع بانکی را به سمت صنوف و بخش خدمات هدایت کرد. البته در بخش صنعت هم تاکنون بیش از پیش بینی مان تسهیلات پرداخت کرده ایم.
- در مجموع ۱۱۰۰ میلیارد ریال منابع بانکی داریم که حدود ۷۶ درصد آن را صرف کرده ایم و این مبلغ در نهایت تا ۹ درصد دیگر می تواند افزایش یابد و به ۸۵ درصد برسد؛ این عدد معادل ۱۰۰ هزار میلیارد ریال است؛ اما نکته اینجاست که هدف از اجرای طرح گام، جلوگیری از ایجاد نقدینگی است و در واقع، بانکها باید به اعتباردهی از طریق اوراق بپردازند.
- در توضیح نقش اوراق در جامعه میتوان گفت، ما دارای چهار بازار شامل کالا و خدمات، پول، سرمایه و کار هستیم. بازار پول و بازار سرمایه بخش «اسمی» و بازار کالا و کار بخش «واقعی» اقتصاد هستند. اگر بازار کار و خدمات و کالا پیش برد امور را در دست بگیرند و کالا خریدار داشته باشد، روال صحیح است اما در کشور ما این بخش اسمی است که بخش واقعی را پشتیبانی می کند و اساسا بازار پول و سرمایه بخش واقعی را ایجاد می نماید.
- سهم بازار پول در تامین مالی اقتصاد ایران ۸۹ درصد و بازار سرمایه ۸ درصد است و در گذشته ۳ درصد هم سهم سرمایه گذاری خارجی بود که اکنون این نوع سرمایه گذاری وجود ندارد. بنابراین، بازار پول تامین کننده اصلی مالی اقتصاد ایران است. متولی بازار پول، بانک مرکزی می باشد که شامل بانک های دولتی و خصوصی، موسسات اعتباری غیربانکی، بازار غیرمتشکل پولی (صندوق های قرض الحسنه و تعاونی اعتبارها) و شرکت های لیزینگ است. بازار سرمایه هم شامل بورس، شرکت های سرمایه گذاری و بازار غیرمتشکل سرمایه می باشد.
- در واقع بازار پول باید تامین کننده کوتاه مدت و بازار سرمایه تامین کننده بلندمدت سرمایه باشد زیرا اقتصاد بانک محور، باعث تورم و لطمه اقتصادی می شود.
- اگر واحد تولیدی به جای اینکه این پول را از بانک بگیرد، وارد بورس می شد و پول خود را از طریق فروش سهام از مردم اخذ می کرد، پول بورس مستقیما به سمت تولید می رفت. اینکه می گوئیم بورس را به شکل واقعی و نه حبابی فعال کنیم به این معناست که شرکت ها وارد بورس شوند و نقدینگی مورد نیاز خود را از مردم بگیرند و پول ها هدفمند شود و گرنه در شکل کنونی، جز تورم چیزی نخواهیم دید.
- باتوجه به اینکه در طرح «گام» هیچ پولی وارد نقدینگی نمی شود و حجم آن افزایش نمی یابد باید گفت با این روش، از طریق ارائه اوراق عمل می کنیم. این اقدام به خاطر تورم است. ما در ایران در حال حاضر افزایش تقاضا نداریم و آنچه باعث تورم شده، افزایش هزینه های تولید شامل دستمزد و مواد اولیه است. ما امروز پول های سرگردانی در کشور داریم که هرجایی وارد شود، صدمه می زند.

صورتجلسه کمیسیون مشترک معدن و صنایع معدنی
و سرمایه گذاری و بازار پول
اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۴

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۹/۰۹/۱۹

شماره جلسه: ۴

رئیس جلسه: آقایان چمنیان مقدم دبیر جلسه: آقای صفار ساعت شروع ۰۸:۳۰ ساعت ۱۰

- نقدینگی بخش خصوصی در کشور ما شامل سپرده قرض الحسنه جاری و اسکناس و نیکل نزد مردم است و این همان پولی است که باعث گردش کالا در کشور ما می شود.
- اقتصاد ما باید از بانک محوری خارج شود زیرا اگر بانک تامین کننده پول باشد، به اقتصاد ضربه می زند. ما باید از اعطای تسهیلات خودداری کنیم و به سمت اعطای اعتبار برویم یعنی پولی ندهیم ولی گردش مالی اتفاق بیفتد، مثل ارائه ال سی که پولی را از بانک خارج نمی کند، خلق نقدینگی نیست و در نتیجه تورم را هم نخواهد بود.
- در توضیح طرح «گام» باید گفت اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) یک ابزار بازار محور و با قابلیت نقل و انتقال در بازارهای پول و سرمایه است که تسهیلات جدیدی را برای تامین مالی بدون تورم بنگاه های تولیدی فراهم می کند. به اتکای این اوراق، تولیدکنندگان بر مبنای فاکتور خرید مواد اولیه و واسط از بانک عامل، درخواست انتشار و تضمین گواهی اعتبار مولد در سررسیده کرده و به بنگاه فروشنده مواد اولیه تحویل می دهند. دارنده این اوراق می تواند گواهی را تا زمان سررسید نزد خود نگه دارد یا به فروشنده مواد اولیه بدهد.
- در اوراق گام ارتباطی بین بازار پول و بازار سرمایه برقرار می شود و بدین ترتیب، محور تامین کننده منابع مالی، تنها بانک نیست بلکه بورس هم تامین کننده است. در واقع این اوراق کمک می کند تا مردم به سمت بورس بروند و لازم نباشد برای تامین مالی حتما به بانک مراجعه کنند.
- فرد به عنوان تولیدکننده نیازمند مواد خام و اولیه، از بانک طلب مبلغی از اوراق می کند. بانک نیز به وسیله سامانه خود، اعتبارسنجی فرد را انجام داده و وضعیت واحد تولیدی را بررسی می کند. همچنین، صورت های مالی و وثایق فرد بررسی می شود و براساس اعتبار، میزان اوراقی که می توان ارائه داد، مشخص می گردد. پس از تعیین شدن میزان اعتبار و اوراق، فرد باید فروشنده مواد اولیه را انتخاب کند و فاکتوری برای خرید مواد اولیه از او بگیرد و نزد بانک بیاورد تا اوراق صادر گردد و به فروشنده برسد. بدین ترتیب، فرد می تواند مواد اولیه مورد نیازش را دریافت کند. فرد با این اوراق تا مدت مشخص سررسید می تواند خرید مواد اولیه را انجام دهد؛ در غیر این صورت باید از طریق بورس، اوراق خود را بفروشد.

✓ **گواهی، نماینده بانک تجارت**

- سیستم بانکی ما و بانک صادرات و برخی دیگر از بانک های کشور به صورتی است که در کنار اوراقی که منتشر می کنیم، اوراق قابل انتقال نیز داریم؛ به طور مثال، کارخانه ای که سازه های فلزی تولید می کند و به دنبال خرید مواد اولیه از کارخانه ای دیگر است، از طریق این اوراق قابل انتقال می تواند خریدش را انجام دهد.

✓ **عباس یوسفی، مدیرعامل لعاب مشهد**

- این طرح باید به طور دقیق بررسی شود؛ اینکه اجرای آن به یک بانک ابلاغ شده و به دیگری ابلاغ نشده، مطلوب نیست. بعید می دانم که بانک این کار را با همه دشواری هایی که دارد به انجام برساند و اوراق ارائه بدهد. ضمن اینکه بورس هم شرایط پیچیده ای پیدا کرده و تامین سرمایه مورد نیاز واحدها از طریق بورس به راحتی ممکن نیست.

صورتجلسه کمیسیون مشترک معدن و صنایع معدنی
و سرمایه گذاری و بازار پول
اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی خراسان رضوی

تعداد صفحات: ۴

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۹/۰۹/۱۹

شماره جلسه: ۴

رئیس جلسه: آقایان چمنیان مقدم دبیر جلسه: آقای صفار ساعت شروع ۰۸:۳۰ ساعت ۱۰

- بانک ها در ایران در روابط خود با بخش صنعت به دنبال سود هستند، در صورتی که در دیگر کشورها بانک در سود و زیان شرکتها مشارکت می کنند. وقتی ما در ایران ورشکسته شویم بانک باز هم سود خود را می گیرد و در ورشکستگی و ترمیم خسارات با ما همکاری نمی کند.
- ✓ صفار، دبیر کمیسیون سرمایه گذاری و بازار پول اتاق مشهد
- بخش عمده ای از تسهیلات بانکی به شرکت های بزرگی داده می شود که بسیاری از آن ها در بورس فعال بوده و سوال اینجاست که چرا این شرکت ها از بورس برای تامین سرمایه در گردش مورد نیاز خود استفاده نمی کنند.
- ✓ شرکا، رئیس کانون کارآفرینان توسعه گرا خراسان
- در گذشته و در دهه ۵۰، بانک براساس داد و ستدی که انجام می دادیم و اهلیتی که از فعالان اقتصادی شناخته بود، به ما اعتبار می داد. این درحالی بود که نه وثیقه ای می گذاشتیم و گاهی نه کارخانه ای داشتیم؛ بانک فقط براساس اعتبارسنجی، تسهیلات ارائه می کرد؛ اما از زمانی که اعتبارات بسته شد، نظام بانکی ما وارد فاز عملکردی شد و نتیجه آن است که امروز شاهد این حجم از نقدینگی در کشور می باشیم.
- ✓ صفایی نیکو، دبیر شورای هماهنگی بانک های خراسان رضوی
- در توضیح اینکه چرا شرکت های بورسی برای تامین مالی به بانک ها مراجعه می کنند، باید گفت: به خاطر ناکارآمدی و فلج بودن بورس ما است. اگر بورس در ۲۰ یا ۳۰ سال گذشته به خوبی عمل می کرد، وضعیت اقتصادی ما بهتر بود. در دیگر کشورها پول برای بانک یک خدمات است اما در کشور ما پول برای بانک یک کالا به شمار می آید، ما در بانک به قیمت ۱۵ درصد پول را می خریم و به قیمت ۱۸ درصد می فروشیم درحالی که در اصل باید به سمت کارمزد محوری گام برداریم.

مصوبات جلسه :

حاضرین جلسه :

آقایان: چمنیان، شرکا، صفار، صفایی نیکو، نور محمدی، حسینی، گواهی، پژوم، یوسفی، خردمند

خانم ها: